

KOKKOLA
Donnerin talon tontti 1-8-17B/4
Kaupunkiarkeologinen koekaivaus
2.-3.6.2008

MUSEOVIRASTO
RAKENNUSHISTORIAN OSASTO
Titta Kallio-Seppä
2008

ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT

Tutkimuskohde	Kokkola, ns. Donnerin talo
Kaupunki	Kokkola, 1. kaupunginosa, kortteli 8, tontti 17B/4
Tutkimuksen laatu	Kaupunkiarkeologinen koekaivaus
Kohteen ajoitus	1700- ja 1800-luvut
Peruskarttalehti	2322 11 KOKKOLA
Koordinaatit	p = 7087612, i = 3309898, z = noin 6,00–6,50 m mpy
Maanomistaja	Fastighets Ab Stora gatan 34 Kiinteistö Oy, Carl-Magnus Schauman
Tutkimuslaitos	Museovirasto, rakennushistorian osasto
Kaivauksenjohtaja	FM Titta Kallio
Kenttätyöaika	2.–3.6.2008
Tutkitun alueen laajuus	noin 16 m ²
Tutkimusten kustantaja	Museovirasto
Löydöt	KM2008031:1–13, diar. 9.7.2008, Kansallismuseo
Mustavalkokuvat	125884:1–11
Digikuvat	Kokkola, Donnerin piha 2008 001–024

Aikaisemmat tutkimukset

Mökkönen Teemu 2000. *Kokkola–Karleby.* Kaupunkiarkeologinen inventointi 2000. Museovirasto, rakennushistorian osasto.

Kirjallisuusviitteet

Ahmas Kristina 1989. Kokkola-Karleby, yleiskaava 2010. *Kulttuurihistoriallisesti merkittävät rakennukset ja ympäristöt, osa 2.*

El Harouny Elisa, Riipinen Olli-Pekka, Santaholma Kaija, Tuomi Timo 1998. *Suomalaisia puukaupunkeja. Kokkola.* Ympäristöministeriön alueidenkäytön osasto, selvitys 5j.

Gyllensvärd Bo 1990. *Porcelainet från Kina.* Västerås.

Hyvönen Heikki 1983. *Suomalaista keramiikkaa.* Porvoo.

Impey Oliver 1982. Japanese Porcelain. Teoksessa *The History of Porcelain.* Toim. Paul Atterbury. London.

Korpela Krister 1970. Asemakaava ja rakennukset. Teoksessa: Möller S. *Kokkolan kaupungin historia, osa III, ajanjakso 1808–1878.*

Kybalová Jana 1989. *European creamware.* Prague.

Muut lähteet

<http://kansalaisen.karttapaikka.fi>

Kaivauskertomuksen sivumäärä 18 + Liitteet

Liitteet

- Kuvaluettelot
 - Mustavalkokuvalettelo
 - Digikuvaluettelo
- Löytöluettelo
- Kartat
 - Karttaluettelo
 - Yleiskartta
 - Kaivauskartat
 - Muut kartat
- Yksikköluettelo
- Stratigrafisten matriisien lukuohjeet
- Koekuopan matriisi
- Valokuvaliite digi- ja mustavalkokuvista

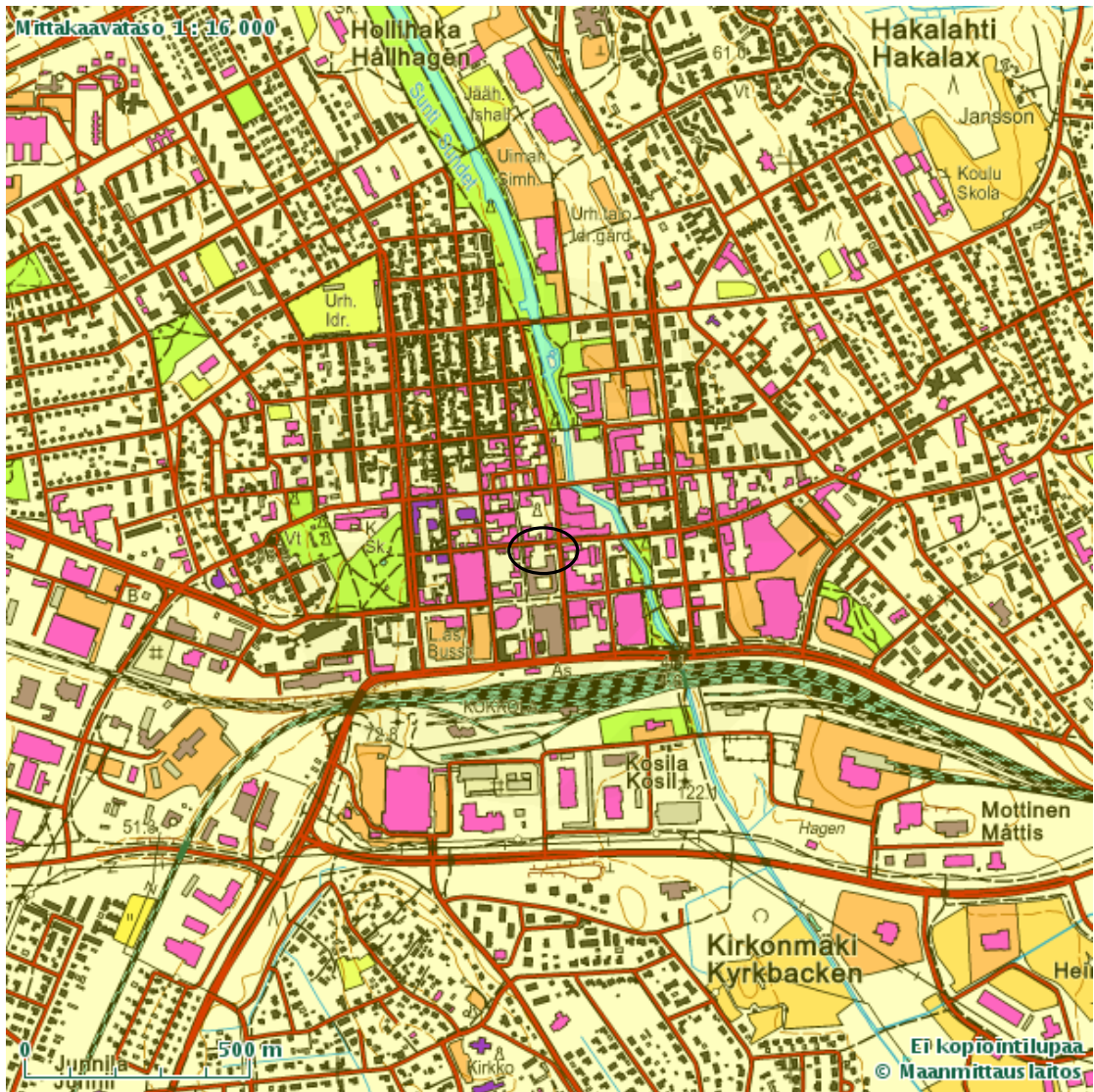
Alkuperäisen kaivauskertomuksen säilytyspaikka

Museoviraston rakennushistorian osaston arkisto, Helsinki

TIIVISTELMÄ

Kokkolan niin sanotulla Donnerin talon tontilla 1-8-17B/4 toteutettiin kaupunkiarkeologiset koekaivaukset 2.–3.6.2008 Museoviraston rakennushistorian osaston toimesta. Tontin omistaja suunnittelee tontille uuden ulkorakennuksen rakentamista. Koekaivausten tarkoituksena oli selvittää mahdollisten 1600- ja 1700-lukujen aikaisten kulttuurikerrosten säilyneisyys ja luonne tontilla. Vanhojen kaupunkikarttojen perusteella tiedetään alueen tuolloin sijainneen kaupungin itälaidalla, lähellä ranta-aitta-aluetta ja rantaa.

Tontille kaivettiin noin 16 m² kokoinen koekuoppa, jossa dokumentoitiin 1800- ja 1700-luvuille ajoitettavia maakerroksia. Alueella todettiin olevan vain yksi löytöjensä perusteella 1700-luvulle ajoitettava maakerros. Kyseiseen kerrokseen liittyvänä dokumentoitiin huonosti säilynyttä ja vahvasti hiiltynyttä puuta koekuopan länsiprofiilissa. Tontin tiedetään liittyneen vuoden 1742 kaupunkipalon alueeseen, josta hiiltynyt puu voisi olla jäännöstä.

KOKKOLA
2322 11

SISÄLLYSLUETTELO

TIIVISTELMÄ	4
1. JOHDANTO	7
2. HISTORIAALLISET TAUSTATIEDOT	8
2.1 2000–1700-luvut	8
2.2 1600-luku	9
3. KAIVAUSMENETELMISTÄ.....	11
4. KOEKAIVAUKSISSA DOKUMENTOIDUT MAAKERROKSET.....	12
5. KULTTUURIKERROKSEN SY5 LÖYDÖISTÄ.....	16
6. JOHTOPÄÄTÖKSET JA JATKOTUTKIMUKSEN TARVE	18

1. JOHDANTO

Tutkimuksen kohteena oleva kaupungin 1. kaupunginosan, kortteli 8:n tontti 17B/4 sijaitsee Museoviraston tekemässä kaupunkiarkeologisessa inventoinnissa vuodelta 2000 (Mökkönen 2000) 1. luokassa, eli se kuuluu tutkimuksellisesti kiinnostavaan alueeseen. Tontin omistaja aikoo rakentaa tontin etelä- ja länsilaitoja reunustavalle alueelle ulkorakennuksen. Rakennustoimet tulevat hävittämään paikalta tontilla vielä mahdollisesti sijaitsevat säilyneet kulttuurikerrokset ja rakenteet.

Paikalla tehtiin Museoviraston kustantamat koekaivaukset 2.–3.6.2008 alueen 1600- ja 1700-lukujen kulttuurikerrosten säilyneisyyden selvittämiseksi. Kenttätutkimuksen suorittivat pääasiassa kaivausjohtaja FM Titta Kallio-Seppä sekä tutkimusavustaja FM Saariina Sala. Tontin piha-alueen keskelle kaivettiin noin 3,5 x 4,5 metrin laajuinen koekuoppa, jossa edettiin aina syvälle pohjasaveen saakka. Kaivamisessa käytettiin apuna pientä kaivinkonetta. Koekaivauksissa dokumentoitiin 1900-/1800-lukujen purkujäterrosta, sekä kulttuurikerros pohjasaven päällä, joka on ajoitettavissa löytöjensä perusteella karkeasti 1700-lukuun. Koekaivausten jälkityöt tehtiin Oulun yliopiston Arkeologian laboratorion tiloissa. Jälkitöihin osallistuivat kaivausjohtaja FM Titta Kallio-Seppä, piirtäjä HuK Terhi Tanska, tutkimusavustaja FM Mirette Modarress ja tutkimusavustaja FM Saariina Sala.

2. HISTORIALLISET TAUSTATIEDOT

2.1 2000–1700-luvut

Kuva 1. Ilmakuva vuodelta 2007 tutkimuksen kohteena olevasta tontista. (Kuva: <http://kansalaisen.kartta.paikka.fi>)

Niin sanotulla Donnerin talon tontilla sijaitsee nykyisin kaksi puurakennusta, jotka ovat toimineet asuin- ja liikerakennuksina (El Harouny et al. 1998, liite; kuva 1). Pitkäsillankadun ja Rantakadun kulmassa sijaitsevaa rakennusta kutsutaan Donnerin taloksi ja se on saanut nykyisen asunsa 1810-luvulla, mutta on varsinaisesti tätä vanhempi. Rakennukseen sanotaan käytetyn kierrätettyä puuta. Talon rakenne kuvaa varhaista siirtymistä karoliinisen pohjaratkaisun käyttöön. Mahdollisesti sama rakennus on toiminut 1700-luvulla venäläisten sotilaiden käyttämänä hevostallina. Talon omistus on kulkenut Röringin ja Hongellin suvun kautta Gottsmannelle ja lopulta Donnerin suvulle, mistä nykyinen nimitys on peräisin. Rakennus on edustanut varakasta porvariskotia, joka on sijainnut kuitenkin suhteellisen pienellä, vain noin 550 m² kokoisella tontilla. (Korpela 1970, 20, 32–33; Ahmas 1989, 132) Tontin sijainti näkyy vuoden 1824 asemakaavassa (kartta 1).

Tontin länsireunalla sijaitsee piharakennus vuodelta 1812, jonka pohjoinen pääty on Pitkäsillankadulle päin. Tontilla on sijainnut myös vuonna 1802 rakennettu makasiini, tallin, lantalan, navetan ja heinäladon koostama talousrakennus, joka on purettu. (Korpela 1970, 34; Ahmas 1989, 132) Tontin kaakkoisnurkassa sijaitsee nykyisin myös puinen grillirakennus.

Kartta 1. Maanmittari Gronovin vuonna 1824 laatima asemakaava. Ns. Donnerin tontti nro 5. (Kuva: Korpela 1970, 18)

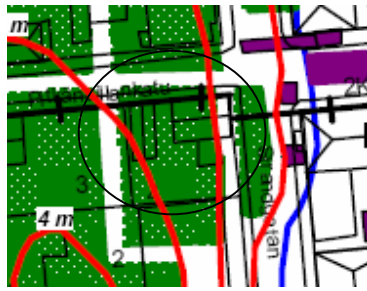
1710 kaupunkimittauksen mukaan tontin alue on kuulunut osittain korttelialueeseen ja osittain kaupungin itälaidan rannan aitta-alueeseen (kartta 2). Pitkäsilta näkyy alkavan tontin koillislaidasta. Tontti on kuulunut paloalueeseen vuoden 1742 kaupunkipalon aikana (Mökkönen 2000, liite 4).

Kartta 2. Vuoden 1710 kaupunkimittaus asemoituna kaupungin nykyisen asemakaavan päälle. Donnerin tontti keskellä. (Mökkönen 2000, liite 3.7)

2.2 1600-luku

Kokkolan kaupungin vanhojen karttojen perusteella voidaan sanoa tontin sijainneen 1600-luvulla kaupungin itälaidan korttelialueella, aivan lähellä rannan aitta-alueita ja nykyisen Pitkäsillankadun kohdalla kulkenutta Pitkäsiltaa (kartat 3 ja 4).

Kartta 3. Vuoden 1649 kaupunkimittaus asemituna kaupungin nykyisen asemakaavan päälle. Donnerin tontti keskellä. (Mökkönen 2000, liite 3.2)

Kartta 4. Vuoden 1653 kaupunkimittaus asemituna kaupungin nykyisen asemakaavan päälle. Donnerin tontti keskellä. (Mökkönen 2000, liite 3.3)

Tontin alue on kuulunut vuonna 1664 sattuneen kaupunkipalon paloalueeseen (Mökkönen 2000, liite 4). Kristina Ahmas kirjoittaa vuoden 1989 Kokkolan kulttuurihistoriallisesti merkittävien rakennusten ja ympäristöjen selvityksessä Donnerin talosta olevan tiedon vuodelta 1679, jolloin tontilla sijaitsi Matias Kämärän eli Kiemmerin omistama tupa. Ikkunalasisen tuvan nurkan mainitaan sijainneen kadulle päin ja sen yhteydessä on ollut kaivo ja kivinen kellari. (Ahmas 1989 viittaa Korpelaan 1956)

3. KAIVAUSMENETELMISTÄ

Koekaivausten tarkoituksena oli tutkia pienehköltä alueelta, onko tontilla säilynyt kaivamattomia kulttuurimaakerroksia tai rakenteita 1600- ja 1700-luvuilta. Koekaivauksissa avattiin kaivinkoneen avustamana noin 3,5 x 4,5 metriä (kokonaisala noin 16 m²) kokoinen alue tontin pihan keskiosaan. Kaivinkone tilattiin KoneSalonen Oy:ltä.

Kaivausalueen reunat mitattiin paikalleen takymetrillä ja sijaintitiedot liitettiin Kokkolan kaupungin koordinaatistoon ja kantakarttaan (ks. liite kartta 1). Takymetrikartoitus tilattiin Kokkolan kaupungin Teknisen palvelukeskuksen Kaupunkimittauspalveluilta.

Koekuopan maakerrosten dokumentointi suoritettiin stratigrafisen kaivausmenetelmän dokumentoinnin perustein. Jokainen maakerros dokumentointiin omana yksikkönään ja näin saatiin selville paikalla olleiden maakerrosten ajalliset suhteet toisiinsa nähden. Kustakin maakerroksesta täytettiin kaivauksen edetessä yksikkölomake, johon kirjoitettiin tarpeelliset tiedot kaivetusta yksiköstä. Koekuopasta dokumentoitiin maakerroksia odotusten vastaisesti vähän. Yhtä niin sanottua kulttuurimaakerrosta, joka oli muodostunut ihmistoiminnan tuloksena, kaivettiin osin lastojen avulla. Kerroksesta esiin tulleet löydöt otettiin talteen ja ne on listattu raportin liitteenä olevaan löytöluetteloon. Muuten koekuoppa kaivettiin hyvin pitkälle kaivinkoneella. Kukin dokumentoitu maakerros sai tunnuksen SY sekä juoksevan numeroinnin lähtien numerosta 1. Dokumentoidut stratigrafiset yksiköt ja niiden ominaisuudet on listattu raportin liitteenä olevassa yksikköluettelossa. Käytännössä pelkkien stratigrafisten yksikköjen SY -tunnusten numeroiden perusteella ei voi tulkita paikalla ollutta maakerrosjärjestystä. Yksiköt on dokumentoitu siinä järjestyksessä kuin ne on havaittu, joten kahden päällekkäisen kerroksen tunnuksen numerointi ei ole peräkkäinen. Raportissa on esitetty koekaivausten maayksiköiden suhteet toisiinsa liitteenä olevan ns. Harrisin matriisin avulla.

Vaaituksia varten siirrettiin korkeus tontille Isokadun ja Tehtaankadun kulmauksessa sijaitsevan rakennuksen korkeuskiintopisteestä (nro 2), jonka korkeus on 6,224 m mpy (NN). Korkeus siirrettiin tontilla olevan piharakennuksen porrastasanteeseen, jossa korkeudeksi saatiin 6,12 m mpy (ks. liite kartta 1).

Raportissa käytetään suuntia määriteltäessä pohjana nykyistä asemakaavaa, ei varsinaisia absoluuttisia ilmansuuntia. Esimerkiksi pohjoinen tarkoittaa asemakaavaan suhteutettua pohjoisen suuntaa, ei absoluuttista oikeaa pohjoista. Tarkat suunnat selviävät liitteenä olevista kartoista.

4. KOEKAIVAUKSISSA DOKUMENTOIDUT MAAKERROKSET

Koekuoppa kaivettiin pohjois-etelä-suunnassa noin 4,5 metriä pitkäksi ja itä-länsi-suunnassa noin 3,5 metriä leveäksi. Koekuopan pinta sijaitsi noin korkeudella 6,18–5,70 m mpy niin, että kuopan länsipuoleinen alue oli ylempänä. Päällimmäinen kerros paikalla (SY1) koostui nurmesta, sepelistä ja hiekkamaasta. Kerros kattoi koko koekuopan aluetta.

Katekerroksen alapuolelta esiin tuli SY2 1900-luvun purkujätekerros, joka oli koostunut hiekasta, tiilistä, savesta, lasista ja kivistä. Kerroksesta nostettiin muutama suurempi kivi koekuopan länsipään alueelta ja kuopan keskeltä. Samoin kerroksessa oli paikoitellen runsaasti myös pieniä kämmenen kokoisia pyöreitä kiviä. Kivet eivät näyttäneet muodostavan selkeää kivijalkaa tai muuta vastaavaa rakennetta. Osa kerroksessa olevista kivistä näkyi pieneltä osalta koekuopan pinnalla ennen kaivutöiden aloittamista.

Kuva 2. Koekuoppa pohjaan kaivettuna. Kuvassa alhaalla SY8 täytemaata sekä sen eteläpuolella tummempi maakerros SY5 kulttuurimaakerrosta. Taustalla kuopan pohjalla näkyvissä pohjasavi SY7.

SY1 pintakerroksen alapuolelta tuli koekuopan pohjoisreunalla esiin moderni kaivanto. Modernin kaivannon raja näkyy tasokartassa selvästi (kuva 2). Kaivannon rajapinnan tunnus on SY10. Kaivanto ja sen täytemaa SY8 ovat todennäköisesti syntyneet

viemäröintikaivon ja -putkien laittamisen yhteydessä. Viemärikaivo sijaitsi tontin pihalueella noin 3–4 metrin päässä koekuopasta itään päin, puisen grillirakennuksen luoteisnurkan kohdalla. Moderni kaivanto leikkasi SY1 pintamaan alapuolella olleita muita maakerroksia. Koekuopan eteläreunan alueelta paljastui SY1 kerroksen alapuolelta myös puhdas karkea hiekkakerros **SY4**, joka näkyi erityisesti koekuopan eteläreunalla. SY4 hiekka liittyy todennäköisesti viereisellä tontilla sijaitsevan valkotiilisen liikerakennuksen rakentamiseen ja maan täyttöön ja pohjustamiseen. SY4 kerrokseen liittyvä rajapinta sai tunnuksen **SY11**.

SY2 purkujätekerroksen alapuolelta paljastui **SY3** savikerros, joka sijaitsi koekuopan länsi- ja pohjoisreunojen alueella. SY3 oli koostunut vaaleanharmaasta savesta ja oli kerroksena melko puhdas.

Koko koekuopan kattavasti, lukuun ottamatta pohjoista aluetta, dokumentoitiin **SY5** tunnuksen saanutta kulttuurikerrosta (kuva 3). Kerroksen vahvuus vaihteli 5–50 cm välillä ja sen yläpinta sijaitsi ylimmillään noin korkeudella 5,60 m mpy. Kerros koostui likamaahiekasta, jonka seassa oli paikoitellen tiilimurskaa ja paikoin hieman maatumutta puuta. Kerrosta kaivettiin osin pois kaivinkoneella, kartassa 2 näkyvä kaistale kaivettiin tarkemmin lastalla. Kaikki löytöluettelossa listatut löydöt ovat peräisin tältä alueelta.

Kuva 3. Koekuoppa pohjoiseen päin kuvattuna. Tumman maakaistale keskellä SY5 kulttuurimaakerrosta.

SY5 kerroksessa oli muutamia suurempia kiviä, jotka voivat mahdollisesti olla peräisin esimerkiksi kivijalasta, mutta ne eivät muodostaneet kuitenkaan tiukkaan selkeästi kivijalaksi muodostettua kivialuetta. Koekuopan länsiprofiilin piirroksessa (ks. liite kartta 3) on nähtävissä kerroksessa osa kivistä. Kerroksessa oli nähtävissä myös

hiiltynyttä, erittäin huonokuntoista puuta koekuopan länsiprofiilissa. Tontin tiedetään olleen osa vuoden 1742 kaupunkipalon aluetta ja hiiltyneen puun voisi varovaisesti tulkita olevan mahdollisesti peräisin tuolta ajalta. Tämän varmistaminen kuitenkin vaatisi laajempaa tutkimusta, jotta saataisiin selville kuinka laajasti puuta alueella on ja liittyykö se johonkin suurempaan rakenteeseen.

Kulttuurikerros SY5 katkesi pohjoisessa SY10 modernin kaivannon rajaan ja etelässä viereisellä tontilla sijaitsevan rakennuksen yhteydessä on oletettavasti tuhottu koekuopan eteläisellä osalla sijainneet maakerrokset. Jos kulttuurikerrosta SY5 ja sen mahdollisesti sisältämiä löytöjä ja mahdollisia rakennejäännöksiä halutaan tutkia tarkemmin,ärkevin suunta laajentaa aluetta on länsi. Toisaalta myös itään, grillirakennukselle päin, laajennusta voi harkita, mutta siellä modernit kaivannot tulevat vastaan odotettavasti muutaman metrin päässä.

Kuva 4. ASY5 kulttuurimaakerroksen alapuolella esiin tuli pienemmistä kivistä koostunutta aluetta SY6 kerroksessa.

SY5 kulttuurikerroksen alapuolelta tuli pääasiassa esiin puhdas pohjasavi **SY7**, sekä paikoin **SY6** tunnuksella kulkenut kivinen hiekkamaa pohjasaven päällä. Puhdas pohjasavi **SY7** tuli esiin noin korkeudella 5,40–5,00 m mpy. Syvimmälle tasolle pohjasavea kaivettiin kuopan eteläpään aluetta, jossa alin esiin kaivettu alue oli noin

korkeudella 4,35 m mpy. Koekuopan pohjoispuolella lastalla kaivetun SY5 alueen alapuolelta paljastui runsaasti pienempiä kiviä, jotka muodostivat epätasaisen kivialueen (kuva 4). Kivet sijaitsivat maakerroksessa SY6.

5. KULTTUURIKERROKSEN SY5 LÖYDÖISTÄ

Koekaivausten ainoat löydöt otettiin talteen SY5 kulttuurikerroksesta. Löytöaineistossa olivat edustettuna tyypilliset 1600–1800-lukujen kaupunkikerrostumien esinetyypit. Astialöydöt olivat peräisin punasavesta, valkosavesta, piiposliinista, posliinista ja fajanssista valmistetuista esineistä (kuva 5). Punasaviaineistossa olivat edustettuna lasitettujen astioiden reunapalat sekä yksi lasittamattoman kaakeliuunin kaakelin reunapala. Piiposliinia on alettu valmistaa Englannissa 1700-luvun puolivälissä (Kybalová 1989, 6), joten piiposliinin mukana olo kerroksessa antaa sille vahvimmin ajoituksen 1700-luvun loppupuoliskolle.

Kuva 5. SY5 kerroksen keramiikkalöydöt. Ylhäällä vasemmalla pala kaakelistä, alhaalla vasemmalla imari -tyyppistä posliinia.

Posliinin pala on tyypiltään niin sanottua *imari* -posliinia, jolle tyypillistä on sinisellä, punaisella ja kullavärisellä tehty maalauskoristelu. Koristelutyyppi on peräisin Japanista, mistä sitä ryhdyttiin kopioimaan myös Kiinassa. Imarista tuli suosittu posliinin esikuva 1600- ja 1700-lukujen vaihteessa, jolloin se syrjäytti aiemmin esikuvana toimineen kiinalaisen posliinin. Euroopassa imari -koristelua ryhdyttiin kopioimaan ja sitä tuotettiin muun muassa Meissenin tehtaalla. Koristelua käytettiin erityisesti tarjoiluastioissa. Parhaimmassa imarissa koristeluun käytetyt värit on lisätty

lasitteen päälle. Useimmiten sininen väri on kuitenkin lasituksen alla ja muut värit sen päällä, kuten Donnerin tontilta löydettyssä pallassakin. (Impey 1982, 48; Hyvönen 1983, 38, 58; Gyllensvärd 1990, 85–86)

Löytöjen joukossa oli myös pari palaa esinelasia sekä runsaammin ikkunalasin sirpaleita sekä rautanauvoja ja piitä. Ruuanjätteinä löydyissä oli myös muutamia palamattomia ja palaneita eläinten luita. Tupakoinnista kertoivat puolestaan useat liitupiippujen varsien katkelmat sekä pesän osat (kuva 6).

Kuva 6. SY5 maakerroksen liitupiippulöydöt.

6. JOHTOPÄÄTÖKSET JA JATKOTUTKIMUKSEN TARVE

Niin sanotun Donnerin talon piha-alueelle kaivettiin noin 16 m² kokoinen koekuoppa, jonka tutkimuksella pyrittiin selvittämään, onko tontilla säilyneitä kulttuurikerroksia 1600- ja 1700-luvuilta. Koekaivaukset tulivat ajankohtaisiksi, koska tontin omistaja suunnittelee paikalle uudisrakennuksen rakentamista.

Koekaivauksissa dokumentoitiin koekuopan alueelta suhteellisen vähän kulttuurikerroksia. Osa maakerroksista liittyi 1800-luvulle ja paikalla todettiin olevan vain yksi maakerros (SY5), joka sisälsi 1700-luvulle ajoitettavaa löytömateriaalia. Kerroksen paksuus vaihteli 5 ja 50 cm välillä ja siihen liittyen todettiin koeajan länsiprofiilin luona olevan hiiltynyttä puuta, joka jatkui kaivamattomaan länsiprofiiliin. Hiiltynyt puu voisi viitata paikalle vuonna 1742 ulottuneeseen kaupunkipalloon. Lisäksi kerroksessa todettiin olevan muutamia suurempia kiviä. Kivet ja hiiltynyt puu voivat mahdollisesti olla peräisin paikalla sijainneesta 1700-luvun rakenteesta, mutta tästä ei voida olla varmoja pienen tutkitun alan vuoksi.

Kulttuurikerros (SY5) sijaitsi osittain puhtaana pohjasaven ja osittain pohjasaven päällä olleen kivisen hiekkamaan (SY6) päällä. Näin ollen 1700-luvulle ajoittuva kulttuurikerros on paikalla ainoa arkeologisesti kiinnostava yksikkö. Kyseinen maakerros jatkui koekuopasta länteen sekä itään päin. Pohjoisessa kerroksen katkaisi modernimpi kaivanto ja etelässä pian koekuopan jälkeen kulttuurikerrokset ovat jo todennäköisesti tuhoutuneet viereisellä tontilla olevan rakennuksen rakentamisen yhteydessä. Jos kulttuurikerrosta haluttaisiin tutkia lisää, ainoa järkevä suunta laajentaa aluetta on länsi. Tämä tarkoittaisi käytännössä kaivamista paikalla olevaan pieneen rinteeseen ja paikalla olevien pensaiden ja puiden poistamista. Tontin itäreunan maakerrokset tulevat kuitenkin kokonaisuudessaan tuhoutumaan uudisrakennuksen rakentamisen yhteydessä. Toinen laajennuksen mahdollinen suunta olisi itä, jossa modernit kaivannot tulevat kuitenkin vastaan oletettavasti parin metrin päässä. Alueesta, jolla kulttuurikerros vielä mahdollisesti olisi jäljellä, on piirretty kartta (ks. liite kartta 6).

Oulussa 12.8.2008

Titta Kallio-Seppä